

volgens de schrijver misleid. Als plaatselijk voorbeeld wordt vrij uitvoerig ingegaan op de situatie in Noordwijk aan Zee, waar een aantal afgescheidenen doleerden (vanaf p. 18). Bevat veel citaten uit brochures en uit *De Bazuin* en *De Heraut*. Ook de concept-acte komt uitgebreid aan bod (p. 28-46) en herhaaldelijk wordt verwezen naar de Nederlandse Gereformeerde synode van 's-Gravenhage (september 1891).

25. Een dorpspredikant, *Het kunststuk der Vereeniging nader toegelicht, vervolg van 'De drijfkracht der Doleantie'. Brief aan een vriend*. Utrecht: J. Bijleveld, 1892; 24 p.

De dorpspredikant (zie vorige brochure) gaat nader in op de critiek in *De Heraut*, *De Bazuin* en *De Roeper* op zijn eerste brochure. Hij wil aantonen, 'dat op de twee punten, die in geschil waren, de Afgescheidenen niets en de Doleerenden alles hebben toegegeven'. Die twee punten betreffen het beginsel van Afscheiding en het Reglement van 1869, en de schrijver licht zijn mening met veel citaten toe. Alleen het prijsgeven van het woord 'Christelijke' in de naam van de nieuwe kerken, kan als winst voor de dolerenden worden gezien. Ook nu weer is het de schrijver te doen om helderheid voor dolerenden, die geen afscheiding wilden.

26. L. Lindeboom, *Mag en zal de Vereeniging doorgaan? Brief aan X,Y en Z, bezwaarde broeders en zusters*. Heusden: A. Gezelle Meerburg, 1892; 20 p.

In deze brochure gaat Lindeboom in op de vijf argumenten tegen de Vereniging, die worden genoemd in een bezwaarschrift van de predikanten C. Wisse en F.P.L.C. van Lingen aan de Christelijke Gereformeerde synode van Amsterdam (5 juni e.v., 1892). Vier daarvan verwierpt hij zonder meer. Alleen het bezwaar, dat dolerenden en Christelijke Gereformeerden een verschillende visie op de Nederlandse Hervormde Kerk hebben, deelt Lindeboom (vgl. zijn eerdere brochure). Nu echter eenmaal is afgesproken dat geen van beide partijen zijn beginsel behoeft op te geven, zal na de Vereniging het verschil in methode van reformatie in de praktijk nauwelijks nog een rol spelen. De Nederlandse Gereformeerde kerken hebben toegegeven, dat de achtergebleven hervormde kerkleden geen object van tucht kunnen zijn van de dolerende kerken, zolang zij niet tot die kerken behoren. Als de dolerenden zouden eisen het beginsel van Afscheiding te verloochenen of de Theologische School op te geven, dan zou Lindeboom zich opnieuw afscheiden. Maar daarvan is nu